

# DON KİŞOT

{Resimli }



MIGUEL DE CERVANTES

# -AN UTOPIHCS HISTORICAL BOOK- [BİR ÜTOPIK TARİHSEL & FANTASTİK BİLİM/KURGU]

**Yazarı (Author):** Miguel De CERVANTES

**Çeviri Editörü:** Murat Ukray

**Sayfa Düzeni ve Grafik Tasarım:** (e-Kitap Projesi)

**Kapak Tasarımı:** E-KİTAP PROJESİ

**E-Baskı ve yayına hazırlama (Publisher):** ekitaprojesi.com

İstanbul – Nisan, 2025

ISBN: 978-625-3871-50-5

**İletişim ve İsteme Adresi:**



**[www.ekitaprojesi.com](http://www.ekitaprojesi.com)**

© **Copyright:** Bu çalışmanın tüm yayın hakları e-kitap projesine aittir. Tanıtım alıntıları dışında izinsiz çoğaltılması yasalarımıza göre suç sayılmaktadır. Böyle bir harekete kalkışmak yerine, bize sorarsanız uygar ve paylaşımcı dünya adına seviniriz..

# İÇİNDEKİLER

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| (Önsöz) Yazarı Hakkında ..... | 5   |
| ÖNSÖZ .....                   | 7   |
| BİRİNCİ BÖLÜM.....            | 8   |
| İKİNCİ BÖLÜM .....            | 14  |
| ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....             | 19  |
| DÖRDÜNCÜ BÖLÜM .....          | 27  |
| BEŞİNCİ BÖLÜM .....           | 32  |
| ALTINCI BÖLÜM.....            | 39  |
| YEDİNCİ BÖLÜM .....           | 48  |
| SEKİZİNCİ BÖLÜM .....         | 60  |
| DOKUZUNCU BÖLÜM.....          | 70  |
| ONUNCU BÖLÜM.....             | 76  |
| ON BİRİNCİ BÖLÜM .....        | 88  |
| ON İKİNCİ BÖLÜM.....          | 99  |
| ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM .....         | 104 |
| ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM .....       | 111 |
| ON BEŞİNCİ BÖLÜM.....         | 117 |
| ON ALTINCI BÖLÜM .....        | 124 |

|                             |     |
|-----------------------------|-----|
| ON YEDİNCİ BÖLÜM .....      | 132 |
| ON SEKİZİNCİ BÖLÜM .....    | 138 |
| ON DOKUZUNCU BÖLÜM.....     | 149 |
| YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM .....   | 169 |
| YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM .....    | 185 |
| YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM .....    | 190 |
| YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM .....  | 196 |
| YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM .....   | 217 |
| YİRMİ ALTINCI BÖLÜM.....    | 230 |
| YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM .....   | 239 |
| YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM ..... | 246 |
| YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM.....  | 252 |
| OTUZUNCU BÖLÜM.....         | 261 |

\* \* \*

## (ÖNSÖZ) YAZARI HAKKINDA



### CERVANTES SAAVEDRA

**Miguel de Cervantes Saavedra** (29 Eylül 1547 — 23 Nisan 1616), İspanyol romancı, şair ve oyun yazarıdır.

Don Kişot'un yaratıcısı. Genç yaşta başladığı edebiyat hayatında denemeleri ve tiyatro eserleri ile kısa sürede tanınan bir yazar

olmuştur. Ayrıca İspanyol edebiyatında roman geleneğinin başlatıcısı olarak kabul edilir.

15 Eylül 1569'da Madrid'de bir yaralama iddiasıyla Miguel de Cervantes adlı biri hakkında tutuklama kararı çıkarıldı. Verilen cezaya göre sol eli kesilecek ve 10 yıl sürgünde kalacaktı. Bir ad benzerliği söz konusu değilse bu olay Cervantes'in İtalya'ya gidişinin nedeni olabilir. 1570'te II. Selim Kıbrıs'ı ele geçirince Papa V. Pius Osmanlılara karşı birlik çağrısında bulundu. Çağrıya yalnızca İspanya ve Venedik karşılık verdi. Cervantes Roma'daki İspanyol birliğine katıldı. 7 Ekim 1571'de Osmanlı donanmasıyla Lepanto (İnebahtı) Körfezinde yapılan İnebahtı Deniz Savaşı'na katılan *Marquesa* adlı kadırgada bulunan Cervantes, iki kez göğsünden yaralandı, bir top güllesiyle sol elini kaybetti. Daha sonra Osmanlılar tarafından tutsak edilen Cervantes, 1575-1580 yılları arasında Ceza-yir'de esir olarak yaşamıştır. Osmanlı esaretinde bulunduğu süre zarfında 4 kez kaçma teşebbüsünde bulunduğu tahmin edilmektedir. . Hiç birinde başarı kazanamamasına rağmen bu teşebbüsler sonucunda ceza da almamıştır. Ancak orada da dolandırıcılıkla itham edilip hapse atılmıştır. Burada yazmaya daha sıkı sarılmıştır.1580 yılında biten ve Kaptan-ı Derya Kılıç Ali Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan Kılıç Ali Paşa camiisinin yapımında da esir işçi olarak bir süre çalışmıştır

Yaşamının sonlarına doğru ünlü eseri *Don Quijote* (Don Kişot)'u hapisshanede kaleme almıştır ve bu eseri sayesinde tüm dünyada tanınmıştır. Eserde yazarın kendi hayatıyla alay ettiği ve kahramanla aralarında çokça benzerlikler olduğu görülür. Don Kişot dünyanın en çok okunan eserlerinden biridir ve 38 dile çevrilmiştir. Bu eser hâlâ dünyanın en bilinen romanları arasındadır.

## ÖNSÖZ

17. yüzyıl İspanya'sında edebiyat düşkünü bir maceraperest; günümüzdeyse klasikleşmiş bir yazar: Miguel de Cervantes Saavedra. İspanyol donanmasına katılıp Kıbrıs'ta, İnebahtı'da, Tunus'ta, Navarin'de savaştı. Beş yıl Cezayir'de esir hayatı yaşadı. Ülkesinde resmi görevler üstlendi ve yolsuzluk, cinayet gibi gerekçelerle defalarca hapse girdi çıktı. Her şey edebiyat içindi; onca serüvenden sonra tüm zamanların en ünlü hayalperesti La Manchalı Don Kişot'u yazdı. Nesli tükenmiş şövalyelere özenip hayallerinde kurduğu dünyada yaşayan Don Kişot, umutsuz bir kahramanlıkla, yel değirmenlerini devleştiren aptallık arasında bir simge günümüz dünyasında. Tıpkı uşağı Sanço Panza'nın pratik ve gerçekçi halkın simgesi olduğu gibi... Birinci bölümü 1605 yılında yayımlanan İspanyol edebiyatının bu başyapıtı, yayımlandığı günden beri pek çok dile çevrildi, defalarca basıldı. Ömrünün son yıllarında da olsa, Don Kişot sayesinde istediği ün, saygınlık ve paraya kavuşan Cervantes öldüğünde modern romanın ilk kilometre taşlarından birini diktiğini bilmiyordur. Çok farklı ulusal edebiyatların çok farklı yazar, eleştirmen ve okurları Don Kişot'u modern edebiyatın başlangıç noktası ve kutsal kitabı olarak değerlendirirler. Don Kişot'un üç tek tanrılı dinin kutsal kitaplarından sonra gelmiş geçmiş en çok okunan kitabı olması da bu değerlendirmenin haklılığını kanıtlar. Günümüzde onun yalnızca ilk modern roman değil, aynı zamanda ilk post-modern roman olduğunu iddia edenler de var. Bu kuşkusuz tartışmaya açık bir konudur; ancak bu iddianın kesin olarak gösterdiği, modern zamanları yarararak gelen muhteşem Don Kişot'un tam 400 yıl önce şu sıralarda yayınlandığından beri güncelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş olduğudur. Belki de bu yitmezliğin, bitmezliğin sırrı bir başka edebiyat ölümsüzlüğünün, Dostoyevski'nin şu sözlerinin altında bir yerlerdedir: **"Don Kişot, insan düşüncesinin en son ve en büyük sözü, insanın ifade edebileceği en acı ironidir"**

## BİRİNCİ BÖLÜM



### **Senyör Kesada'nın tatlı delilikleri**

Köyün şatosu bir tepe üstünde yükseliyordu. Berber ile papaz o sabah bu tepenin eteğinde karşılaştılar; hem birbirlerini görmekten, hem de bu taze ve parlak sabahtan doğan sevinçle uzun uzun birbirlerinin elini sıktılar, İspanya kırları, göz alabildiğine güneşin altına

serilip gidiyordu. Gökyüzünde en güzel yaz günlerinin derin ve temiz maviliği vardı. Her şey göze hoş görünüyor, her şey derin bir yaşama sevinci ve tatlılığı ile dolup taşıyordu.

Bununla beraber papaz düşünceli görünmekte idi.

Berber:

— Dostumuz Senyör Kesada ne halde? diye sordu. Papaz cenazeden döner gibi bir çehre ile içini çekerek cevap verdi:

— Nasıl istemezseniz öyle. Ben şimdi şatodan geliyorum. Dostumuza o uğursuz kitapları bir parça bırakıp kırlara çıkması için yalvardım. Ha ona nasihat vermişsin, ha bir dişi katıra !

Berber başını iki yana sallayarak:

— Doğru, dedi, onun ki si bal gibi delilik! O şövalye romanları yazmakla vakitlerini geçiren aşağılık yazıcıların ettiğini bulacak.

Papaz yine içini çekti:

— Gerçekten bir felâkettir bu. Dostumuz elindekini, avucundakini bu kitaplara verip kendini kül ediyor. Düşünün ki Senyör Kesada dostumuz eskiden bu eyaletin en zengin arazi sahiplerinden biriydi. O koskoca servetten elinde ne kaldı bugün! Şato virane halinde çöküyor; çiftlikler acınacak halde; toprakların en iyileri satıldı.

Berber, papazın tasvirini tamamladı:

— Dostumuzun kendi de bir insan gölgesine döndü. Yemek yemiyor, uyku uyumuyor; ancak odasına yığıldığı o şövalye masallarını okumak için yaşıyor.

Papaz:

— Evet, dedi, dostumuz çıldırıyor onlara. Demin odasına girdiğim zaman beni piskopos Turpin sandı. Olur şey değil; bende piskopos hali var mı?

— Geçen gün kendisini tıraş ederken benim de Kral Marsille olduğumu iddiaya kalktı. Beni çeşit çeşit isimlerle donattı. Zihnini bozan o uğursuz romanlar zamanında yaşadığını sanıyor; Charlemagne'ı hâlâ sağ hayal ediyor. Devlerle dövüşmek için kılıcını ona vakfetmeye gideceğini söylüyor. Hain Ganelon'u paramparça etmek istiyor. Kim onu kurtaracak bu delilikten Ya Rabbi!

Papaz:

— Ben kendi hesabıma bu işten elimi yıkıyorum, diye göğüs geçirdi.

Berber gururla:

— Bu işi yine konuşuruz, dedi.

Yemek saati geldiği için iki dost birbirlerinden ayrıldılar.

Kabul etmek lâzımdır ki Senyör Kesada'nın durumu asla parlak değildi. Fakat kendisinin bundan şikâyeti yoktu. Bu sabah onun yüreği de günlük güneşlikti. Kemikleri derisini delip fırlayacak sanılan upuzun ve kupkuru vücudu ile çalışma odasında ayakta durmuş, hazinelerini seyrediyordu. Hazineleri mi? Bunlar karmakarışık bir halde odayı dolduran kitap yığınları idi.

Hiçbir şeyden gözü yılmayan bir takım şövalyelerin, korkunç savaşılarla düşmanlarını yere serdiklerini anlatan bu kahramanlık masalları bir servet denecek kadar çoktu.

Senyör Kesada bu romanları o kadar çok okumuştı ki kendini bu yiğit şövalyelerden biri sanacak kadar aklını sapıtmıştı. Şatosunda daha fazla kalabilir mi idi? Tepeden tırnağa silâhlanmış olarak İspanya yollarına düşüp maceralar aramak, zayıfları korumak, hainler ve ahlâksızları cezalandırmak onun vazifesi değil mi idi? Onun bu ihtişamlı rüyayı gerçekleştirmesine, Ortaçağ kitaplarının anlattıkları pervasız ve temiz vicdanlı yiğitlerden biri olmasına kim engel olabilirdi?

Silâh mı? Onda silâhtan bol ne vardı? Silâhlar da onun hazinelerinden biri idi: eski bir mızrak, küflü bir kalkan, ondan daha iyi bir halde olmayan bir kılıç, ağır bir zırh, mukavvadan bir siperle süslemiş olduğu bir miğfer... Bu hırdavatlar ona uzak bir atanın mirası idi; fakat onları o kadar ovup silmiş, o kadar temizlemişti ki, mızrakla kılıç âdeta gösterişli bir hale gelmiş, kalkan demir değil parıl parıl bir kıymetli maden rengi almıştı.

Şövalye demek at demektir. Senyör Kesada'nın bir atı da vardı. Korkulacak derecede kuru ve kaburgaları çıkmış bir ihtiyar kısraktı bu. Fakat kahramanımızın gözünde, bugüne kadar ondan daha güzel bir hayvan İspanya topraklarını çiğnemiş değildi; Aymon'un dört oğlu onu görseler kıskançlıklarından çatırlardı. Pegase'in kanatlı atından daha çevik, Bayard'ın atından daha kuvvetli, İskender'in kısrakı Bucephale'den daha zarif görünümlü idi. Senyör Kesada ona Rossinante diye çok güzel bir isim bulmuştu; çünkü her haysiyet sahibi atın bir ismi olmak gerekirdi, ismi o kadar beğenmişti ki, bir gün sabahtan akşama kadar onu binlerce defa tekrar etmişti. Ara sıra ahıra gidiyor ve onunla konuşuyordu:

— Ah benim Rossinante'ım, iki gözümün bebeği, asıl atım, seninle beraber büyük kahramanlık maceraları yaşayacağımız gün yaklaştı. Sen İspanyanın en şerefli atı olacaksın!

Şan ve şeref bir şövalyeyi yolun ilk dönemecinde beklerse o şövalyenin adı Kesada olabilir mi? Bu ad şatosunda can sıkıntısından ölmek için dünyaya gelmiş kendi halinde bir adamcağızın adıdır. Yollarda gezip tozmak isteyen şövalyeye borazan sesi gibi ihtişamlı ve gürültülü bir ad yaraşır. Kesada da ne oluyormuş? Kahramanımız, düşündüğü gibi bir ad bulmakta gecikmedi. Bundan sonra kendisine Don Kişot dedirtecekti. Memleketi Manche eyaleti olduğu için onu da yeni adının kuyruğuna takmayı daha asıl buldu.

İşte Senyör Kesada bu Temmuz sabahında bu güzel şeyleri düşündüğü içindir ki çok bahtiyardı. Şunu da ilâve edelim ki kahramanımızın son bir meselesi kalıyordu. Şövalye masalları, kendilerini macera yollarına kapıp koyuveren asilzadelerin yaptıkları seferleri büyük bir kadına vakfettiklerini yazıyorlardı. Don Kişot da bir yiğit şövalye olmak için bu töreye uymayı vazife bildi ve bu iş için tanımakta olduğu Alonzo Lorenço adlı iyi bir köylü kızını seçti. Kendisi bir zaman evvel bu Alonzo'ya aşık olmuştu; çünkü çok güzel ve tatlı bir kızcağızdı. Yakın zamanda savaşlarının ve kahramanlıklarının mahsullerini onun ayaklan altına dökmek fikri Don Kişot'u sevinçten çıldırtıyordu.

Olacak şeyler şimdiden gözünün önündeydi. Bir dev Lorenço'nun huzuruna çıkıyor, genç kızın önünde dize gelerek:

— Çok asil prenses, diyordu, şövalyelerin en şanlısı Don Kişot de la Manche bir savaşta sırtımı yere getirdi. Dilediğiniz müddetçe sizin köleniz olmak için beni size gönderiyor.

Kesada bu sahneyi gözünün önüne getirdiği zaman bir hastalık ateşine tutulmuş gibi titriyordu. Fakat Alonzo adını bir şövalye prensesi için çok bayağı bulduğundan ona başka bir ad uydurdu. O

řimdiden sonra kendisi iin Dulcinee de Toboso olacaktı; ünkü köyünün adı gerekten Toboso idi.

Bu isim onun kendisi ve sevgili atı iin uydurduėu isimler kadar hořuna gitti.

## İKİNCİ BÖLÜM



### **Don Kişot şatodan ayrılıyor**

Don Kişot başındaki macera rüyasını yaşamak için güzel bir gecede, tatlı bir ay ışığı altında şatosundan ayrılıyordu.

Sabahın ikisine doğru onun yatağından kalktığını ne yeğeni, ne de hizmetçisi işitmediler.

Silâhlan ile kalkanını bir kere daha silip parlatmış, sonra zırhını giyerek en küçük bir gürültü yapmadan odasından çıkmıştı. Ahırda atını eyerledi. Hayvancık hayretler içindeydi. Ne oluyoruz? Ortalık daha karanlıkken, ahır rahat, samanlar ılık ve yumuşakken şatodan çıkmak niçin?

Efendim acaba çıldırdı mı? Şan ve şerefın yakın bir yol dönemecinde kendisini beklediğini bir ata nasıl anlatabilirsiniz? Don Kişot bunu ona söylemeğe çalıştı; fakat Rossinante hiçbir şey anlamadı. Şövalye atını dizgininden çekerek bahçe kapısından çıkardığı ve kır yolunu tuttuğu zaman güneş doğmak üzere idi. Don Kişot süratle şatodan uzaklaştı ve hatta gayretli atını tırısa kaldırmağa uğraştı. Zırhı, miğferi ve silâhları onu bir parça rahatsız ediyordu; fakat bunlar o kadar ufak tefek şeylerdi ki, şan ve şeref yolunu tutmuş bir şövalye bir saniye üzerlerinde duramazdı.

Şövalye mi? Birden bire uyanan bir fikir kahramanımızın bozulmuş beynini bir kat daha alt üst etti. O henüz şövalye sayılamazdı. Gerçi asil bir derebeyi ailesinin çocuğu idi, fakat yapacağı savaşlar için hiç değilse bir barondan el almış, ilk defa onun eli ile silâh kuşanmış olması lazımdı. Ortaçağ romancılarından bazılarının fetvalarına göre Don Kişot'un savaş kabul etmeğe şimdilik hakkı yoktu. Demek ki başındaki güzel rüya birdenbire yıkılıyordu.

Don Kişot büyük bir üzüntü içindeydi. Vakit geçirmeden bu töreni yapacak, kendisini Şövalye rütbesine yükseltecek halis kan bir duka bulmak lâzımdı. Fakat böylesini nerede bulmalı? Bu büyük insanlar rast gele sokak ortalarında dolaşmazlar. Kitaplar onların dağ tepe-lerinde kaleli, kuleli şatolarda ömürlerini geçirdiklerini yazmıyorlar mı?

Don Kişot atının üstünde sallana sallana gidiyor, büyük bir hüznün ve ümitsizlik içinde bu derde bir çare arıyordu. En sonra yolunun üzerinde nasıl olsa bir asilzadeye rastlayacağıma ve onu kendisine silâh kuşatmağa razı edeceğine kanaat getirdi.

Böylece bütün gün, derin düşüncelere dalmış olarak hep aynı istikamete doğru atını sürdü ve başına, burada anlatılmağa degecek hiçbir şey gelmedi. Böyle uzun zaman dağda kırdaki yol yürümeye alışmamış olan Rossinante ara sıra ahırına doğru dümen kırmağa uğraşılıyor, fakat her seferinde Don Kişot onu sert bir hareketle yola getiriyor ve ileriye sürüyordu.

Akşama doğru kahramanımız uzakta oldukça güzel manzaralı bir bina gördü ve atını durdurarak uzun uzun seyretmeğe başladı. Başkaları için bunda hiç de şaşılacak bir şey yoktu.

Yol kenarındaki bu bina alelade handan başka bir şey değildi; fakat Don Kişot için !

Acaba istihkâmlı bir şato mu? Kalın duvarlı bir alınmaz kale mi? Don Kişot için ne olabilirdi bu? Hiç şüphe yok ki bir dükânın karargâhı. Bu fikir kafasına o kadar kuvvetle saplandı ki bu yerin kumandanı eliyle kendine silâhı kuşattırmayı kurdu ve Rossinante'ı mahmuzladı.

Büyük kahramanlık romanlarında yazılı olduğuna göre bir şövalye, bir şato civarında göründü mü gözcülerin bunu vakit geçmeden haber vermeleri usuldendir. Fakat çok gariptir ki Don Kişot binaya yaklaşırken duvarın üstünde in cin görünmüyor, nöbetçi kulesinin tepesinde boru çalınmıyordu.

Kapının eşiğinde iki kız hava almaktaydı. Kahramanımız onlara doğru ilerledi. Bu cahil çocuklar şimdiye kadar bir gezici şövalyeye rastlamak şerefine erememiş olacaktardı. Bunlar hakikatte katırcılarla beraber Seville'ye giden ve geceyi geçirmek için hana inmiş olan iki köylü kızı idi. Bu tepeden tırnağa demir zırhlara bürünmüş, başı düşük kenarlı bir miğfer içinde kaybolmuş mızraklı adamı görünce ikisi de korktular. Bu adam acaba kendilerine bir kötülük mü yapacaktı.

Don Kişot onlara gönül alıcı bir gülümseme ile bakıyordu. Onun gözünde bu han bir çeşit kale ve bu kızlar, akşamın serin havasını teneffüs eden asilzade matmazellerdi. Daha sonra binanın arkasında bir domuz çobanı, kahramanımızın hayalini tamamlamak ister gibi borusunu öttürmeğe başladı. O bunu kırdı oraya buraya dağılmış domuzlarını çağırmak için yapıyordu. Fakat Don Kişot, kale gözcülerinden biri kendi gelişini haber veriyor sandı.

Hemen miğferinin siperini kaldırdı ve iki güzel kıza gülümsedi, sonra onlara daha fazla emniyet vermek için şunları söylemeyi münasip gördü:

— Değerli ve asil matmazeller, iyi yürekli bir şövalyeden korkmayın. O size bir kötülük yapmak istemiyor. Düşmanlarınız varsa onlarla savaşmak ve hepsini birden yere sermek için sizin köleniz olmağa hazırdır.

Böyle bir konuşma, bu iki köylü kızı için cince gibi bir şeydi. Kahramanımızın yüzüne karşı bir kahkaha kopardılar ve han sahibine onu haber vermeğe gittiler.

Pek az sonra hancı kapıda görüldü. Kurnaz bakışlı bir şişman adamdı. Hemencecik durumu kavradı ve nasıl bir insanla karşı karşıya bulunduğunu anladı. Aklını kaçırmış adamların pek da-

marına basılmayacağım biliyordu. Kahramanımızı yerden selâmlayarak sevimli bir gülümseme ile:

— Senyör şövalye, dedi, burada kalmak arzusunda iseniz yataktan başka bir eksiğiniz olmayacak. Onun için bizi huzurunuzla şerefliendirebilirsiniz.

Bu lisan Don Kişot'un pek hoşuna gitti. Hancının büyük nezaketine teşekkür için onu mızrağı ile selâmladı:

— Asil şato sahibi! Yatağın yorganın ne ehemmiyeti var! Bir gezici şövalye rahat bir yatağa para verecek adam değildir. Benim kadar iyi bilirsiniz ki bir şövalye ancak savaş için yaşar.

Hancı tekrar selâm vererek:

— O halde ayağınızı yere basmak lütfundan mahrum etmeyin bizi, dedi.

Şişman adam sıkı bir el ile atın üzengisini tutarak Don Kişot'un yere inmesine yardım etti.

Zavallı Rossinante'ın yorgunluktan canı çıkmıştı. Bütün gün güneş altında yürümekten harap olmuş, ayakları üstünde durmağa takati kalmamıştı. Don Kişot ona çok iyi bakılmasını sayın şato sahibinden rica etti: öteki de hayvanının iki para etmeyeceğini anlamış olmakla beraber bu emri yerine getireceğini tantanalı kelimelerle vadedti. Don Kişot gününden çok memnundu.

Henüz şövalye olamadığım zihninden çıkarabilseydi, daha da memnun olacaktı.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM



### **Don Kişot'un silâh kuşanma töreni**

Mutbakta oturan katırcılar Don Kişot'a hayretle bakıyorlar ve alçak sesle aralarında konuşuyorlardı.

Bir tanesi, kahramanımızın su katılmamış bir baron olduğunu iddia etmekteydi. Bir başkası onun tımarhane kaçkını deli olduğunu

söylüyordu. Bir üçüncüsüne göre bu adam Karun gibi zengindi. Don Kişot onlara aldırış etmiyor ve ısmarladığı hafif yemeği yiyordu, işini bitirir bitirmez sofradan kalktı, hancıya arkasından gelmesini rica etti ve onu ahıra götürdü. Orada adamın önünde diz çöktü ve şöyle yalvardı.

— Sayın Derebeyi Vali! Sizden istediğim bir yüksek lütfü benden esirgerseniz ayağa kalkamayacağım.

Kendinin bir derebeyi sayılmasına hayret eden ve asilzadenin samanlar içinde diz üstü çöktüğünü gören hancı ne cevap vereceğini bilemiyordu.

— Ne dediniz?.. Bir lütuf mu?

Don Kişot heyecandan titreyen bir sesle:

— Evet efendimiz, dedi, yakında bütün dünya hayretler içinde kalarak benim zaferlerimi anlatmağa başladığı zaman size de, bana da şeref verecek bir lütuf. Yalvarıyorum size, benden bu lütfü esirgemeyeceğinizi vadediniz.

— Elimde olan bir şeye mösyö, hele siz ayağa kalkın da...

Asilzade istifini bozmadan cevap verdi:

— Hiçbir zaman. Sizin çok asıl bir sülâleden olduğunuzu biliyorum Efendimiz. Size baş vuruşumun sebebi budur. Sizin yüksek kalbinizden istediğim lütuf, yarın ortalık ağırır ağırmaz bana silâh kuşatmanız ve bu gece kalenizin kilisesinde nöbet tutmama izin vermenizdir. Böylece lütfedeceğiniz silâhlan mübarek elinizden almaya hazırlanacağım; sonra da maceralara karşı yürüyerek, şövalyelik kanunları gereğince bedbahtları korumağa, alçakların cezalarını vermeğe muvaffak olacağım.

Hancı çok yaşamış bir adamdı. Hayatında çeşit çeşit insanlara rastlamıştı; kendine bir zararı dokunmadıkça gülüp eğlenmeyi severdi. Don Kisot’a, şöyle cevap verdi:

— Şövalye Hazretleri! Buradan daha iyi bir kapı çalamazdınız. Ben de gençliğimin bir kısmını ispanyanın dört köşesinde macera aramakla geçirmiş bir insanım. Eğer şimdi bu ücra yerlere çekilmiş bulunuyorsam sebebi şudur ki, ben başını alıp gurbet yollarına düşmüş şövalyeleri severim ve şatomda onlara kucağımı açmaktan çok zevk duyarım. Bunun için size bir hizmette bulunmak beni pek sevindirecektir.

Hancı bundan başka şatonun kilisesi olmadığını da söyledi. Kahramanımız:

— Nasıl burada bir ibadet yeri yok mu? diye sordu. Adam cevap verdi:

— Yok. Daha büyüğünü yaptırmak için kiliseyi yıktırdım. Bilirsiniz ki şövalyelerin geleneğine göre gece nöbeti şatonun avlusunda da tutulabilir. Gök kubbesi bir kilise tavanından farklı mıdır?

Don Kişot rahatlayarak:

— Hakkınız var, dedi.

Hancı:

— Yarın sabah tan yeri atarken töreni tamamlarız. Siz de benim gibi şövalye olursunuz. Bana inanın.

Adam şunu sormayı da ihmal etmedi:

— Üstünüzde para var mı? Varsa bana emanet bırakmalısınız.

— Yok. Bildiğime göre gezici şövalyelerin parası olmaz.

— Yanılıyorsunuz Senyör. Gezici şövalyeler yolda değiştirmek için çamaşır, yaralarına sürmek için merhem almadan ve silme

olarak keselerini doldurmadan yola çıkmazlar. Bir savaştan çıktıkları zaman yaralarını saracak usta cerrahları her zaman nerede bulacaklar?

Sonra sanırım ki bu şerefli insanlar, bu saydığım şeyleri güzel ve sağlam bir valiz içinde taşımak için maiyetlerinde bir de atlı seyis götürürler. Adettir bu...

Don Kişot:

— Sahi mi, diye mırıldandı. Şatomda bulunan yığınla şövalye hikâyeleri içinde böyle bir şey okumadım. Fakat değil mi ki siz söylüyorsunuz...

— Hakikat budur Senyör Şövalye.

— O halde benim de bir seyisim, iç çamaşırlarım, param ve daha başka şeylerim olacak.

— Öyledir Senyör. Hele merhem kutusunu unutmayın. Çok işinize yarar.

— Sayın Şövalye, emrinizi yerine getirmeyi vazife bileceğim.

— Şimdi ayağa kalkın ve arkamdan gelin.

Hancı Don Kişotu, binanın yanındaki bir büyük avluya götürdü ve “burası tutacağınız nöbet için pek münasiptir” dedi.

Avluda bir kuyu, onun yanında da han müşterilerinin hayvanlarını sulamak için bir maslak vardı. Don Kişot kılıcını, mızrağını ve zırhını, demir başlığı ile beraber oraya bıraktı ve kuyunun önünde bir aşağı, bir yukarı piyasa etmeğe başladı. Gece olmuştu; hancı kahramanımızın deliliğini katırcılara anlatmağa gitti. Uzun zaman

Don Kişot'la alay ettiler. Ara sıra avluya açılan bir pencereden onu seyretmeğe gidiyorlardı.

Fakat o onları görmüyordu. Bu gece onun yeni başlayan hayatının en güzel gecesi idi. Nihayet büyük rüyası hakikat oluyordu. Bir kaç saat sonra şövalye olacak ve yollarda rastlayacağı her hangi bir barona meydan okuyabilecekti. Eski zamanların kabadayı bir asilzadesi gibi dövüşmeğe hakkı olacaktı. Hiçbir talih ona bundan daha parlak, daha kıskanılmağa değer görünmüyordu. Handa herkes uykuya daldıktan sonra o uzun zaman avluda dolaşmağa devam etti. Ara sıra kılıcını ve zırhını bıraktığı maslağın önünde duruyor, silâhlarına bakıyordu. Dudaklarından uzun, karma karışık cümleler çıkmakta, bunlar arasında sık sık Dulcinee de Toboso ismi geçmekte idi. Yahut da Charlemagne'ın kahraman şövalyelerinden birine sesleniyor, yardımlarını esirgememeleri ve gelecekteki savaşlarında koluna kuvvet vermeleri için Roland'a veya Renaud de Montauban'a yalvarıyordu.

Gece böyle geçti. Tan yeri ağarmağa başlarken katırcılardan biri hayvanlarından birini suvarmağa geliyordu. Adamcağız kuyuya yaklaşır yaklaşmaz Don Kişot ilerledi ve bir tehdit sesi ile:

— Babayiğit Şövalye, dedi, kim olursan ol şurada gördüğün silâhlara daha fazla yaklaşmamamı rica ederim.

— Onlar bu memleketin en cesur şövalyelerinden birinin silâhlarıdır. Yapacağın şeye dikkat et, hayatını burada bırakmak istemezsen bu silâhlara el dokundurmak cüretinden sakın.

Katırcı bu akıllı uslu sözlere pek kulak asmamak hatasını yaptı; sert bir sesle:

— Ne oluyor yani? dedi, bu hırdavat iki para etmez. Nerede görüyorsun silâhı? Ben burada işe yaramaz kırık dökükten başka bir şey görmüyorum.

Katırcı kılıç ile miğferi yakaladığı gibi kuyunun biraz ötesindeki gübrelerin üstüne attı. O zaman Don Kişot gözlerini gökyüzüne kaldırdı ve sevgilisi Dulcinee de Toboso'ya kısa bir dua etti:

— İmdadıma gelin Prenses, çünkü kulunuzun silâhlarını hiçe sayan bu alçağa cezasını vereceğim. Bu ilk macerada yardımınızı ve himayenizi esirgemeyin benden.

Bunu söyledikten sonra iki eliyle mızrağını yakaladı ve katırcıya öyle bir vuruş vurdu ki adamı, bayılmış olarak upuzun, ayakları altına yatırdı. Sonra bu hale getirdiği adama hiç aldırış etmeden piyasasına devam etti.

O esnada pencereden bakmakta olan hancı, asilzadedeki deliğin, sandığından daha tehlikeli olduğunu anladı ve onu bir ayak evvel başından savmayı düşündü. Ortalık aydınlanmış olduğu için töreni geciktirmemeğe karar verdi.

Eline bir hesap defteri aldı ve yanında iki köylü kadın, bir de yanmış bir şamdan taşıyan bir küçük oğlan çocuğu olduğu halde Don Kişot'un yanına indi.

— Senyör, dedi, Tanrının inayeti ile size şövalyelik silâhını kuşatacağım zaman gelmiştir.

Don Kişot hemencecik yere diz çöktü. Şişman adam hesap defterini açarak: “Oremus, Oremus, Oremus” dedi ve dişleri arasında anlaşılmaz kelimeler mırıldanarak bir formülü okuyor gibi yaptı. Birden bire elini kaldırdı, Don Kişot'un ensesine vurdu; sonra başını eğdirtti ve onun kılıcını alarak şiddetle sırtına indirdi.

Nihayet yanındaki kızlardan birine bir işaret yaptı ve onun kılıcı, asilzadenin beline kuşatmasına yardım etti. Kız ağır bir sesle:

— Ey Şövalye; bütün savaşlarınızda Tanrı sizin yardımcınız ve koruyucunuz olsun, diye mırıldandı.

Durum o kadar tuhaftı ki, kız makaraları koyuvermemek için kendini zor zaptediyordu.

Hancı:

— Lütfen kalkınız Senyör, dedi. Tören bitti. Siz artık bir şövalyesiniz ve son gününüze kadar öyle kalacaksınız.

Don Kişot ona:

— Lüzumlu kelimelerden hiç birini unutmadığınıza emin misiniz? diye sordu.

Hancı:

— Senyör, şerefim üzerine yemin ederim ki, ben ne kadar şövalye isem siz de o kadar şövalyesiniz.

Don Kişot:

— Senyör size çok teşekkür ederim, dedi; sonra köylü kadınlara döndü:

— Hayatımda sizin kadar sevimli matmazellere rastlamadım. Söyleyin bana, bir yerde sizin fenalığınızı isteyen bir düşmanınız var mı? Hemen onu yerin dibine sokmağa gideyim, ikisi de güldüler ve öyle bir kimse tanımadıklarına yemin ettiler. Hancıya gelince o da kimse ile bir alıp vereceği bulunmadığına ve bu dakikada hiçbir koruyucuya ihtiyacı olmadığına yemin etti.

Don Kişot:

— Sayın Senyör, dedi, bu minnetin altında kalmayacağıma emin olun. Ben dünyanın en mesut adamıyım. Şimdi artık macera aramağa gitmekte gecikmemeliyim.

Hancı:

— İstedığınız o olsun Senyör şövalye, dedi, kapı ardına kadar açıktır.

Adam Don Kişot'u hanında daha fazla alıkoymak istemiyordu. ikisi bir arada atı eyerlemeğe gittiler. Asilzade, hancıya daha birçok acayip şeyler söyledi ve hayvanına binmeden evvel onu kucaklayıp öptü. Sonra da iki büyük dost olarak ayrıldılar ve hancı, akşamki yemek için kahramanımızdan bir para almamış olmakla beraber onun yol üzerinde uzaklaşmasına pek sevindi.

# DÖRDÜNCÜ BÖLÜM



## Don Kişot'un ilk macerası

Don Kişot handan uzaklaşırken sevincinden uçmaktaydı. Şarkı söylemek ve bir gezici şövalye olduğunu herkese anlatmak arzusu ile yanıyordu. Ne yazık ki yolunun üstünde tek adama rastlamadı. Bir ağaç kümesi içinde, güneşin ilk ışıklarına karşı kuşlar etmekteydi.

Don Kişot içini çekerek: